

I amb la tornada a les aules, també tornen els polls!

Dr. Xavier Sierra Valentí*

Cada any, en retornar a les escoles, els infants es troben amb nous llibres, vells companys, diverses matèries noves per ampliar els coneixements i... els polls! Uns paràsits que indefectiblement tornen, misteriosament, i que van passant de cap en cap dels indefensos escolars, amb gran alarma de mares i pares i altres preocupats familiars.

Per això caldria que repasséssim el vocabulari que ens serveix per a designar aquests molestos paràsits. Per començar us diré que en català el mot *poll* pot tenir tres significats diferents:

- menut d'un ocell
- insecte paràsit
- arbre del gènere *Populus*.

L'ús ha fet, però, que aquesta triple homonímia s'aclarís per si sola: generalment, de les cries dels ocells en diem *pollets*, i dels arbres és més usual dir-ne *pollancre*s o *xops*. Per això, poll es reserva generalment per a designar el paràsit.

D'igual manera, de la gernació de polls se'n diu vulgarment *pollam*, tot i que mèdicament és millor referir-nos-hi amb el terme *pediculosi* (de la paraula llatina *pediculus*, 'polls', amb el sufix *-osi*, del mot grec *ōsis*, que en medicina aporta el significat de 'estat patològic'). I l'individu que en té és un pediculós o un pollós (malgrat que aquest últim terme s'usa de vegades despectivament).

Dels polls direm que constitueixen un ordre d'insectes sense ales que s'alimenten de la sang de l'hoste. Hi ha tres espècies de polls que parasiten l'espècie humana:

- poll del cos** o **dels vestits** (*Pediculus humanus corporis*)
- cabra, lladella** o **poll del pubis** (*Phthirus pubis*)
- poll del cap** (*Pediculus capitis*).

1. Els **polls del cos** no són freqüents entre nosaltres ara i aquí. Són propis de concentracions humanes depauperades (camps de concentració, tropes amuntegades en trinxeres, captaires...). Poden transmetre malalties perilloses, com ara el tifus exantemàtic (*Rickettsia prowazekii*), la febre recurrent (*Borrelia recurrentis*) i la febre de les trinxeres (*Bartonella quintana*).

2. Les **cabres** o **lladelles** (*Phthirus pubis*) es veuen més sovint. Són generalment transmeses per contacte sexual i solen parasitar el pèl del pubis, engonals i aixelles. De tota manera, poden pujar pel pèl del tronc i fins i tot arribar a la cara, on pa-

rasiten electivament les pestanyes i la barba (però no les celles ni els cabells). Tenen una forma que recorda els crancs (això justifica que en anglès se'ls conegui com a *crab-louse*) i s'agafen al pèl amb les tres potes d'un sol costat (a diferència dels polls del cap, que s'agafen amb totes sis potes). S'ha de dir que, si bé el contagi és en la majoria dels casos per contacte sexual, no forçosament és així. Un pèl parasitat per cabres en la roba del llit o en objectes personals pot ser suficient per a transmetre-les. Els nens, que no tenen pèls al pubis, poden agafar-los a les pestanyes, una altra possibilitat de transmissió escolar.

3. Però centrem-nos en l'espècie que més espanta les famílies dels escolars quan es torna de vacances: els **polls del cap** (*Pediculus capitis*). Una espècie que passa d'un cap a un altre amb extrema facilitat, però que es manté exclusivament en aquest territori: aferrat als cabells amb les sis potes i xuclant la sang de les víctimes amb les seves picades, que causen intensa prujia.

Els polls del cap són insectes d'uns dos mil·límetres de longitud i color grisenc, cosa que fa que de vegades es puguin confondre amb la caspa. Són més fàcils de detectar darrere de les orelles o al coll. La seva saliva és irritant, i fa que la picada causi picor. Sortosament, però, no transmeten altres malalties.

Els polls adults poden viure fins a un mes al cap del seu hoste. Mentrestant, es reproduïxen: cada femella pon entre 100 i 300 ous, que s'anomenen **llémenes** i que s'adhereixen fortament a la base del cabell, incubant-se fins que es desclouen al cap de 7-10 dies. De qui té el cap ple de llémenes se'n diu **llemenós**.

Els polls es poden tractar amb substàncies **pediculicides** (que maten polls). Les llémenes estan protegides per una closca de quitina que impedeix que els productes aplicats les eliminin. Per això cal aplicar-los repetidament (al-

menys repetir l'aplicació als 7-10 dies, per eliminar els insectes adults). És oportú rentar els cabells amb xampús idonis i esbandir-los amb aigua amb vinagre. L'àcid acètic del vinagre ajuda a dissoldre la quitina de la llémena. Després cal pentinar els cabells amb la **llemenera**, que és una pinta de pues molt fines i ajuntades, per mirar d'arrossegar les llémenes. Algunes llemeneres tenen pues microacanalades, per augmentar-ne l'eficàcia.

Espero que en exposar-vos aquest tema no us hagi fet augmentar la **pediculofòbia** (temor exagerat a tenir polls). En tot cas aprofitaré per recordar-vos que en medicina també trobem altres processos amb la paraula *poll*, com l'**ull de poll** (callositat del peu). Però això ja és una altra història.

Els polls adults poden viure fins a un mes al cap del seu hoste. Mentrestant, es reproduïxen...

* Dermatòleg. Autor del blog *Un dermatòleg en el museu*.